

ACC. N:R M. 12942:1-5.

Landskap: Skåne Upptecknare: Frans Martinsson, Brantevik
Härad: Järrestad Berättare: " " "
Socken: Ö. Nöbbelöv Berättarens yrke: f. d. lantbrukare
Uppteckningsår: 1953 Född år 1877 i Ö. Nöbbelöv

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Butikshandel på landsbygden. s. 1-5. LMF 95.

Butikshandel

ACC. N:R M. 12942:1.

L. U. F. 95

Den första butiken i min hembygd kom till för omkring 75 år tillbaka och var endast en mycket liten köpsbod. Innehavaren av denna bod var en äldre änka, något bemedlad, efter den fason räknat, men den lilla affären var nog en god hjälp till livets underhåll. Någon affärsutbildning hade inte denna kvinna, utan lärde hon endast det egna snillet att lifa till. Någon egentlig butik med butiksämne var det inte, utan endast ett litet rum med ett litet bord på vilket stod en liten väg. Varorna utgjordes av kaffe, socker, såpa, baka och smör och tobak, länderstickor och lite teaker. Efter gummans död övertogs affären av en son, som till yrket var skräddare och drev affären mest som bisyssla. Sedan ungefär lika lång tid tillbaka hade ett mejeri funnits i byn, men detta nedlades i början på 1890 talet och ägaren reste till America där han genast omkom. Ankan

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 95

1

Butikshandel

ACC. N:R M. 12942:2.

L. U. F. 95

hade i unga år utbildat sig till mejerska, men ägde ingenting vid mannens frånfalle, men hade en gammal mor och två minder-åriga barn att förörja. Hon var en intelligent och viljertark människa och startade så en liten affär. För att inte göra försnycket in-krång för den befintliga affären, börja hon sälja viltkort, som det var så modernt med på den tiden, samt gratulationskort och skrivpapper. Efter något år utvidgades rörelsen till diverseaffär och gav innehavaren nödig bergrning. Efter en del år sålde hon affären till ett ungt affärsutbildat par, som sedan utvidgat rörelsen och driver densamma efter moderna principer. En affär som startats på Branövik några år senare, förjode med ett par bröder från Småland, som drev gårdvarihandel på sina vasa-

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

2)

Butikshandel

L. U. F. 95

ACC. N:R M. 12942:3.

ringar kommo till Branövik på sommar-
na och sålde sina varor från marknads-
lätt. Och då komersen gick ^{från} stanna de van-
ligen kvar en veckas tid. Efter något år
köpte de fastighet där och slops sig ned
på allvar. Utom rörelsen på Branövik,
och sedan de skaffat sig häst, fortsatte de
också med att köra ut i byarna ned mot
ylstad till och där driva handel. Affären ä-
ges nu av en son till en av bröderna.

P. S. Har gjort flera försök att få tag
i de första nedskrivna bokningarna för
de här nämnda butiksaffärerna, men
har ej lyckats, då de nuvarande innehavare-
na tror att böckerna blivit förstörda.

F. N.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

Butikshandel
L. U. F. 95

ACC. N:R M. 12942:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

Angående affären i mejerilokalen kan nämnas att posten också där utdelades och fortfarande utdelas i och med affärens förjande. Här samlades gärna ungdomar om vinterkvällarna någon timme innan posten anlände, och kunde föra ett muntert sampråkande. Men på grund av den allmänna aktningen för innehavarin-
nan förekom aldrig något störande uppträ-
dande. Från början så länge det gällde pappers-
affär togs varorna från en firma i Tinsjö.
Men efterhand som affären utvidgades togs
varor även från andra firmor såsom från hand-
lare i Tinnishamn. Efter hand som affären
fortsatt utvidgades besöktes den även av han-
delsresande för orderupptagning. Handels-
området bestod av byarna Gislöv och Köt-
belöv. Men även från grannbyn Ö. Glimminge

Butikshandel

L. U. F. 95

ACC. N:R M. 12942:5.

Kom en hel del kunder. Äre gammal vana förf. sätte folk att köpa varor i staden även sedan det blivit affärer i hemmabyn men i mindre utsträckning än förut. Det var mest hushållsvaror som köptes men även garn och billigare lyger och spik. Lördagen var den dag då de mesta uppköpen gjordes. Det förekom mera sällan att kunderna fraktsades. Betalning skedd alltid med kontanter. Fåra kunder betalade i många fall vid årets slut. Om arbetslöshet misshöjdes tillvades kunden härom, om detta ej hjälpte avfängdes han från vidare handel och någon gång kunde hända att laga kvar gjordes. Att undan för undan skuldsätta sig hos handlanden ansågs som skam. Handelsstöden hade inget inflyande på folkets kläddes eller levnadsvann.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5

5)